

III. Кримінальне процесуальне доказування

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДОКАЗУВАННЯ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ СЛІДЧИМ СУДДЕЮ

І. ГЛОВЮК

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального процесу
(Національний університет
«Одеська юридична академія»)*

Реалізація завдань кримінального провадження, визначених ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України (далі — КПК України), гарантується системою заходів забезпечення кримінального провадження, метою застосування яких є досягнення дієвості кримінального провадження. При цьому, враховуючи примусовий характер цих заходів, важливим є забезпечення дотримання прав учасників кримінального провадження та інших осіб при їх застосуванні, оскільки КПК України спрямовує правозастосовувачів на те, щоб жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу. Тобто при вирішенні питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження необхідним є дотримання важливого критерію — забезпечення розумного балансу приватних інтересів осіб та публічних інтересів, які у концентрованому

вигляді знаходять свій прояв у нормативно визначених завданнях кримінального провадження. У межах стадії досудового провадження забезпечення цього балансу практично повністю покладено на слідчого суддю, оскільки саме до його компетенції належить застосування більшості заходів забезпечення кримінального провадження, правовою підставою застосування яких є, відповідно, ухвала слідчого судді.

Питанням застосування заходів забезпечення кримінального провадження присвячені дослідження таких вчених, як Р. Благута, О. Верхогляд-Герасименко, Ю. Грошевий, О. Гумін, Ю. Дьомін, С. Завада, Н. Карпов, М. Климчук, В. Коваленко, О. Комарницька, О. Коровайко, Ю. Мірошніченко, М. Никоненко, В. Нор, М. Погорецький, Д. Савицький, Д. Сергєєва, В. Сліпченко, С. Смоков, О. Татаров, Л. Удалова, О. Хабло, С. Чернявський, О. Шило та інші, однак питання дока-

зування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею окремим спеціальним дослідженням не піддавалися.

Саме тому метою статті є визначення особливостей предмета та процесу доказування при застосуванні слідчим суддею заходів забезпечення кримінального провадження.

Доказування у кримінальному провадженні пов'язане не лише зі збиранням, перевіркою та оцінкою доказів для встановлення фактичних обставин кримінального провадження в аспекті досягнення кінцевої мети доказування (встановлення обставин, перелічених у ч. 1 ст. 91 КПК України), а й із встановленням достатності даних для прийняття проміжних кримінально-процесуальних рішень, у тому числі рішень слідчого судді щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Для визначення кола обставин, які мають бути встановлені при застосуванні слідчим суддею заходів забезпечення кримінального провадження, слід використовувати категорію «локальний предмет доказування» [1], який становить сукупність обставин, які підлягають доказуванню при прийнятті окремих процесуальних рішень на всіх стадіях кримінального судочинства, але не пов'язаних із вирішенням справи по суті (зокрема, при: застосуванні запобіжних заходів; зупиненні досудового слідства; вирішенні відводів; усуненні захисника від участі в справі; здійсненні судом контрольних повноважень; вирішенні питань, що виникають у стадії виконання вироку, постанови й ухвали) [2, 404–405].

Для формулювання загальної моделі локального предмета доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження визначальними є положення ч. 3 ст. 132 КПК України. Відповідно, спільним

для усіх заходів забезпечення кримінального провадження є локальний предмет доказування (який можна іменувати загальним), який включає у себе такі обставини: обґрунтованість підозри щодо вчинення кримінального правопорушення такого ступеня тяжкості, що може бути підставою для застосування заходів забезпечення кримінального провадження; виправданість ступеня втручання у права і свободи особи потребами досудового розслідування; можливість виконання завдання, для виконання якого слідчий, прокурор звертається із клопотанням. При цьому обґрунтованість підозри є оцінною категорією. Тлумачення їй неодноразово надавав Європейський суд з прав людини, для прикладу, у Рішенні «Нечипорук і Йонкало проти України» (п. 175) вказується, що «термін “обґрунтована підозра” означає, що існують факти або інформація, які можуть переконати об'єктивного спостерігача в тому, що особа, про яку йдеться, могла вчинити правопорушення» [3].

До локального предмета доказування відносяться й умови застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Однак локальний предмет доказування, окрім елементів, що є спільними для застосування будь-яких заходів забезпечення кримінального провадження, має також додаткові елементи залежно від специфіки заходу забезпечення кримінального провадження. Так, наприклад, при тимчасовому доступі до речей і документів до обставин, що становлять локальний предмет доказування [4], відносяться: 1) факт перебування або можливості перебування речей чи документів у володінні певної фізичної або юридичної особи; 2) факт того, що об'єкти не відносяться до речей і документів, до яких заборонено доступ (ст. 161 КПК України); 3) їх суттєве значення для

встановлення важливих обставин у кримінальному провадженні; 4) неможливість їх отримання без застосування тимчасового доступу (оскільки, відповідно до ч. 4 ст. 132 КПК України, для оцінки потреб досудового розслідування слідчий суддя зобов'язаний врахувати можливість без застосованого заходу забезпечення кримінального провадження отримати речі і документи, які можуть бути використані під час судового розгляду для встановлення обставин у кримінальному провадженні); 5) необхідна форма тимчасового доступу (ознайомлення та виготовлення копій, або також вилучення (виїмка)). Враховуючи положення ч. 1 ст. 159 КПК України, слідчий суддя повинен давати дозвіл одночасно на ознайомлення з речами і документами та виготовлення їх копій, а також дозволяти вилучення речей і документів, якщо це додатково обґрунтовано суб'єктом звернення як у клопотанні, так і під час судового засідання.

Є особливості у визначенні локального предмета доказування при застосуванні тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом. Частина 2 ст. 152 КПК України формулює коло даних, які слідчий суддя повинен враховувати при вирішенні питання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Оцінюючи коло цих даних, слід зазначити, що не є елементом предмета доказування правова підстава для тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом. Сумнівним є формулювання «достатність доказів, що вказують на вчинення особою кримінального правопорушення». Вважаємо, це формулювання щодо «достатності доказів» вимагає від слідчого судді попереднього висновку про винність підозрюваного у вчиненні кримінального правопорушення. За наявності такої вимоги прийняте рішення

про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом може вплинути на суд при розгляді справи по суті. На нашу думку, ця вимога потребує корегування, оскільки, по-перше, для повідомлення особи про підозру вже необхідна наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення (п. 3 ч. 1 ст. 276 КПК України); по-друге, вона у такому формулюванні встановлює надто високий стандарт доказування для вирішення питання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом; по-третє, вимога про укавання достатніх доказів, що вказують на вчинення особою кримінального правопорушення, не висувається до клопотання слідчого, прокурора: у клопотанні повинні бути викладені обставини, які дають підстави підозрювати особу у вчиненні кримінального правопорушення, і посилення на обставини. Тому, вважаємо, що вимогу «достатність доказів, що вказують на вчинення особою кримінального правопорушення» необхідно замінити на формулювання «наявність обґрунтованої підозри у вчиненні кримінального правопорушення».

Досліджуючи питання про предмет доказування при розгляді та вирішенні клопотання про застосування запобіжного заходу слідчим суддею, слід зазначити, що він складається із таких елементів: 1) підстави застосування запобіжного заходу; 2) умови застосування запобіжного заходу; 3) мотиви застосування запобіжного заходу.

Враховуючи положення ч. 3 ст. 176 та ч. 1 ст. 177 КПК України, можна виокремити три елементи підстави застосування запобіжних заходів слідчим суддею: 1) наявність обґрунтованої підозри у вчиненні особою кримінального правопорушення (для деяких запобіжних заходів — ще й відповідного ступеня тяжкості); 2) наяв-

ність ризиків, які дають достатні підстави вважати, що підозрюваний не виконуватиме покладені на нього процесуальні обов'язки; 3) наявність обставин, достатніх для переконання, що жоден із більш м'яких запобіжних заходів не може запобігти доведеним під час розгляду ризику або ризикам. При цьому слід уточнити, що наявність відомостей про те, що іншими запобіжними заходами виконання завдання кримінального провадження є неможливим, є ще однією складовою підстав застосування конкретного запобіжного заходу [5, 222].

Умовами застосування запобіжних заходів є обставини, які дозволяють поставити та вирішити питання про застосування запобіжного заходу взагалі, а також запобіжного заходу певного виду [6, 685]. До загальних умов застосування слідчим суддею запобіжних заходів у досудовому розслідуванні, вважаємо, слід віднести: наявність початого і не закінченого досудового розслідування; наявність в особи, до якої передбачається застосування запобіжних заходів, процесуального статусу підозрюваного; кримінально-процесуальну компетенцію суб'єкта, що звертається із клопотанням до слідчого судді.

Крім того, до локального предмета доказування слід віднести обставини, які враховуються при застосуванні запобіжних заходів (або мотиви їх застосування); перелік цих обставин передбачено ст. 178 КПК України, однак він не є вичерпним. Подібні обставини сформульовані на рівні міжнародних рекомендацій: наприклад, щодо розгляду питання про необхідність взяття під варту п. 3 Рекомендації R (80) 11 Комітету Міністрів державам — членам Ради Європи «Про взяття під варту до суду» (прийнята 27 червня 1980 р.) встановлює, що судовий орган повинен взяти до уваги

обставини конкретної справи і, зокрема, такі з факторів, які можуть стосуватися справи: характер та тяжкість припущеного злочину; обґрунтованість доказів того, що саме ця особа вчинила злочин; покарання, яке, можливо, буде призначено в результаті засудження; характер, минуле й особисті та соціальні обставини особи й, зокрема, її зв'язки із суспільством; поведінка особи, особливо те, як вона виконала зобов'язання, які могли бути встановлені відносно неї під час минулого кримінального розгляду.

Специфічним при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження є і розподіл тягара доказування. Тягар доказування у цьому випадку слід розуміти як необхідність для слідчого, прокурора надати належні, допустимі, достовірні та достатні докази того, що застосування заходу забезпечення кримінального провадження потрібне для забезпечення дієвості кримінального провадження. Відповідно, сторона захисту не зобов'язана доводити протилежне, а недоведення слідчим, прокурором необхідності застосування заходу забезпечення кримінального провадження тягне за собою відмову у задоволенні клопотання; це не стосується тільки тих заходів забезпечення кримінального провадження, які слідчий суддя вправі обрати за власною ініціативою: судового виклику, приводу, грошового стягнення. Під час розгляду питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження сторони кримінального провадження повинні подати слідчому судді докази обставин, на які вони посилаються (ч. 5 ст. 132 КПК України). Тобто слідчий, прокурор за допомогою належних, допустимих та достовірних доказів (а не припущень) повинні обґрунтувати наявність обставин, що передбачені ч. 3 ст. 132 КПК України. Якщо сторо-

на захисту при розгляді цього питання посиляється на обставини, що виключають застосування заходів кримінального провадження, то вона також повинна подати слідчому судді, суду докази обставин, на які вона посиляється. Це кореспондується із положеннями ч. 2 ст. 92 КПК України про те, що обов'язок доказування належності та допустимості доказів, даних щодо обставин, які характеризують обвинуваченого, покладається на сторону, які їх подає. Однак тягар обґрунтування обставин, що виключають застосування заходів кримінального провадження, не може бути покладено на сторону захисту, інакше це суперечило б принципу презумпції невинуватості.

Аналіз положень частин 3 та 4 ст. 132 КПК України дозволяє стверджувати, що законодавець встановив спростовну презумпцію можливості досягнення мети застосування цих заходів, тобто дієвості кримінального провадження — без застосування цих заходів, а також можливості досягнення деяких цілей: отримати речі і документи, які можуть бути використані під час судового розгляду для встановлення обставин у кримінальному провадженні; явки особи (судовий виклик та привід); припинення кримінального правопорушення чи запобігання вчиненню іншого; припинення або запобігання протиправній поведінці підозрюваного щодо перешкоджання кримінальному провадженню; забезпечення відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням (тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом); припинення кримінального правопорушення; припинення або запобігання протиправній поведінці підозрюваного (відсторонення від посади); можливість встановлення важливих обставин у кримінальному провадженні (тимчасовий доступ до речей і документів) тощо.

Крім того, важливим є визначення ролі слідчого судді у доказуванні при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження. Незважаючи на те, що слідчий суддя у ст. 92 КПК України не вказаний як суб'єкт, на якого покладається обов'язок доказування, а ст. 93 не передбачає засоби збирання та перевірки доказів для слідчого судді, аналіз інших положень КПК України дозволяє виокремити повноваження слідчого судді зі збирання та перевірки доказів при здійсненні функції судового контролю у цілому та застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження зокрема. Так, до вказаних вище повноважень можна віднести повноваження за клопотанням сторін кримінального провадження або за власною ініціативою заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення питань, передбачених статтями 151, 156, 172, 193 КПК України (при розгляді клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, про відсторонення від посади, про арешт майна, про застосування запобіжного заходу). Тобто при розгляді клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження слідчий суддя для прийняття правильного рішення зобов'язаний встановити обставини, що входять до локального предмета доказування, для чого йому і надані повноваження, у тому числі і за власною ініціативою заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення відповідних питань.

Закріплена у КПК України правомочність слідчого судді за власною ініціативою заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення питань, передбачених статтями 151, 156, 172,

193 КПК України, вказує на певну активність слідчого судді при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження, яка є логічною та необхідною для правильного вирішення цих питань, оцінки обґрунтованості можливих обмежень конституційних прав осіб.

Наявність зазначених вище повноважень слідчого судді дозволяє стверджувати про умовність нормативного виключення його (статті 92 і 93 КПК України) із кола суб'єктів, які здійснюють кримінально-процесуальне доказування, адже інші положення КПК України цю позицію заперечують. Тому правомірною є постановка питання про слідчого суддю як суб'єкта доказування у досудовому кримінальному провадженні [7; 8] при розумінні доказування у значенні збирання, перевірки та оцінки доказів для встановлення фактичних обставин кримінального провадження. Слідчий суддя, розглядаючи клопотання про застосування запобіжного заходу, зобов'язаний перевірити доводи сторін, викладених у клопотанні та при його розгляді, у тому числі й шляхом допиту свідка та дослідження будь-яких матеріалів, які мають значення для встановлення обставин, що входять до локального предмета доказування. Обов'язок прийняття законної, обґрунтованої та мотивованої ухвали за результатами розгляду клопотання покладено на слідчого суддю, який при цьому здійснює оцінку наданих сторонами та зібраних за власною ініціативою доказів на підставі ст. 94 КПК України, оцінюючи кожний доказ з точки зору належності, допустимості, достовірності, а сукупність зібраних доказів — з точки зору достатності та взаємозв'язку для прийняття процесуального рішення. Відповідно, обґрунтованою є точка зору, що при розгляді скарг та клопотань слідчий суддя

зобов'язаний встановити наявність обставин, що становлять локальний предмет доказування, який являє собою покладення на слідчого суддю обов'язку доказування у розумінні збирання, перевірки та оцінки доказів [8, 60].

Однак для реалізації покладеного на слідчого суддю обов'язку із винесення законної, обґрунтованої та мотивованої ухвали за результатами розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу його повноваження видаються недостатніми. Так, повноваження слідчого судді за клопотанням сторін кримінального провадження або за власною ініціативою заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, передбачені лише для розгляду клопотань про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, про відсторонення від посади, про арешт майна, про застосування запобіжного заходу; з незрозумілих причин для інших заходів забезпечення кримінального провадження таких повноважень слідчому судді не надано, що є вочевидь нелогічним. Тому слід підтримати пропозицію надати слідчому судді право заслухати будь-якого свідка чи дослідити будь-які матеріали, що мають значення для вирішення питання про застосування будь-якого заходу забезпечення кримінального провадження [9, 183].

Крім того, незрозуміло, чому слідчий суддя може заслухати будь-якого свідка, однак не може заслухати потерпілого для вирішення цих же питань; особливо це має значення для вирішення питання про застосування запобіжного заходу. Тому слід передбачити можливість заслухати потерпілого при вирішенні питання про застосування запобіжного заходу.

Також питання виникають при формулюванні деяких повноважень слідчого судді. Так, нормативно вказується

можливість «заслухати свідка», однак при цьому, наприклад, п. 7 ч. 2 ст. 193 КПК України вказує на право підозрюваного «заявляти клопотання про виклик і допит свідків». У зв'язку із цим виникає питання, у якій процесуальній формі має відбуватися «заслуховування» слідчим суддею свідків, зокрема, з власної ініціативи. Вважаємо, що це може здійснюватися лише у формі допиту. Однак ще одне питання: у якій формі має проводитися цей допит, адже він розділом 2 КПК України прямо не регламентований, а аналогію статей 225 і 352 КПК України застосувати проблематично у випадку ініціювання допиту слідчим суддею? У зв'язку із цим видається необхідною регламентація у розділі 2 КПК України порядку проведення допиту свідка та потерпілого слідчим суддею; вважаємо, що у випадку ініці-

ювання допиту сторонами має застосовуватися прямий та перехресний допит, а у випадку ініціювання допиту слідчим суддею — дещо інший порядок, зокрема, допитувати свідка повинен слідчий суддя, а після цього йому можуть ставити запитання сторони кримінального провадження.

Наведені міркування, безумовно, не вичерпують усіх аспектів проблематики доказування при застосуванні запобіжних заходів у досудовому кримінальному провадженні. Однак проведений аналіз нормативної регламентації доказової діяльності при застосуванні запобіжних заходів дозволив визначити певні її недоліки, які повинні бути виправлені для подальшого удосконалення кримінально-процесуальної діяльності із застосування заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. Аленін Ю. П., Лукашкіна Т. В. Локальний предмет доказування в кримінальному процесі // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. — 2009. — № 4. — С. 222–228.
2. Стоянов М. М. До питання про визначення локального предмету доказування // Правове життя сучасної України : матеріали Міжнар. наук. конф. проф.-викл. складу (м. Одеса, 20–21 квітня 2012 р.). / відп. за вип. В. М. Дрьомін ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». — О., 2012. — Т. 2. — С. 403–405.
3. Нечипорук і Йонкало проти України : Рішення Європейського суду з прав людини у справі від 21 квітня 2011 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/974_683.
4. Гловюк І. В., Андрусенко С. В. Тимчасовий доступ до речей і документів як захід забезпечення кримінального провадження, спрямований на збирання та перевірку доказів // Порівняльно-аналітичне право. — 2013. — № 3-2 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.par.in.ua/3-2_2013/9/Holoviuk%20I.V.,%20Andrusenko%20S.V.pdf.
5. Грошевий Ю. М., Шило О. Г. Підстави обрання запобіжних заходів за новим КПК України // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. — 2013. — № 1. — С. 220–226.
6. Лукашкіна Т. В. Умови та підстави застосування запобіжних заходів за чинним КПК України // Правове життя сучасної України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої ювілею академіка С. В. Ківалова (м. Одеса, 26–17 травня 2014 р.) : у 2 т. / відп. ред. В. М. Дрьомін. — 2014. — Т. 1. — С. 683–686.
7. Сиза Н. П. Повноваження слідчого судді щодо здійснення судового контролю у кримінальному процесі України // Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». — 2012. — № 2 (6) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.lj.oa.edu.ua/articles/2012/n2/12snpkpu.pdf>.
8. Лукашкіна Т. В. Следственный судья как субъект доказывания в уголовном производстве // Шляхи удосконалення кримінального процесуального законодавства : матеріали регіонального круглого столу (19 квітня 2013 р.) / відп. за випуск Ю. П. Аленін ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». — О., 2013. — С. 57–62.
9. Говорун Д. М. Активність слідчого судді у застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження як засіб реалізації принципу публічності // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. — 2013. — № 2. — С. 179–184.

REFERENCES

1. Alenin Iu. P., Lukashkina T. V. Lokalnyi predmet dokazuvannia v kryminalnomu protsesi [Local Fact in Proof in Criminal Procedure], *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*, 2009, no. 4, pp. 222–228.
2. Stoianov M. M. Do pytannia pro vyznachennia lokalnoho predmetu dokazuvannia [On the Issue of Determining the Local Fact in Proof], *Pravove zhyttia suchasnoi Ukrainy*, Odesa, 2012, vol. 2, pp. 403–405.
3. Nechyporuk i Ionkalo proty Ukrainy: Rishennia Ievropeiskoho sudu z prav liudyny u spravi vid 21 kvitnia 2011 r. [Nechiporuk and Yonkalo v. Ukraine: Judgment of the European Court of Human Rights of April 21, 2011]. Available at: http://www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/974_683.
4. Hloviuk I. V., Andrusenko S. V. Tymchasovi dostup do rechei i dokumentiv iak zakhid zabezpechennia kryminalnoho provadzhennia, spriamovanyi na zbyrannia ta perevirku dokaziv [Temporary Access to the Items and Records as a Measure to Ensure Criminal Proceedings Aimed at Evidence Collecting and Verifying], *Porivnialno-analitychne pravo*, 2013, no. 3-2. Available at: http://www.pap.in.ua/3-2_2013/9/Holoviuk%20I.V.,%20Andrusenko%20S.V..pdf.
5. Hroshevyi Iu. M., Shylo O. H. Pidstavy obrannia zapobizhnykh zakhodiv za novym KPK Ukrainy [Grounds Preventive Measures under the New Code of Criminal Procedure of Ukraine], *Iurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*, 2013, no. 1, pp. 220–226.
6. Lukashkina T. V. Umovy ta pidstavy zastosuvannia zapobizhnykh zakhodiv za chynnym KPK Ukrainy [Terms and Grounds for Preventive Measures under the Effective Code of Criminal Procedure of Ukraine], *Pravove zhyttia suchasnoi Ukrainy*, 2014, vol. 1, pp. 683–686.
7. Syza N. P. Povnovazhennia slidchoho suddi shchodo zdiisnennia sudovoho kontroliu u kryminalnomu protsesi Ukrainy [Investigating Judge's Responsibility in Judicial Review in Criminal Proceedings in Ukraine], *Chasopys Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia»*, 2012, no. 2 (6). Available at: <http://www.lj.oa.edu.ua/articles/2012/n2/12snpkpu.pdf>.
8. Lukashkina T. V. Sledstvennyi sudya kak subekt dokazyvaniya v ugolovnom proizvodstve [Investigating Judge as a Subject in Proof in Criminal Proceedings], *Shliakhy udoskonalennia kryminalnoho protsesualnoho zakonodavstva*, Odesa, 2013, pp. 57–62.
9. Hovorun D. M. Aktyvnist slidchoho suddi u zastosuvanni zakhodiv zabezpechennia kryminalnoho provadzhennia iak zasib realizatsii pryntsypu publichnosti [Investigating Judge Involvement in Measures to Ensure Criminal Proceedings Application as Means of Principle of Publicity Implementing], *Iurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*, 2013, no. 2, pp. 179–184.

Гловюк І. В. Окремі аспекти доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею

Анотація. У статті досліджується проблематика доказової діяльності при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею. Додатково обґрунтовано необхідність використання категорії «локальний предмет доказування» при визначенні обставин, що підлягають встановленню при вирішенні питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження; визначено загальний локальний предмет доказування та виокремлено додаткові елементи для тимчасового доступу до речей і документів і тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом, запобіжних заходів. Сформульовано правила розподілу тягара доказування та виокремлено доказову презумпцію. Проаналізовано роль слідчого судді як суб'єкта доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження, вказано на недоліки нормативної регламентації його повноважень.

Ключові слова: слідчий суддя, досудове провадження, локальний предмет доказування, тягар доказування, обов'язок доказування, заходи забезпечення кримінального провадження.

Гловюк И. В. Отдельные аспекты доказывания при применении мер обеспечения уголовного производства следственным судьей

Аннотация. В статье исследуется проблематика доказательственной деятельности при применении мер обеспечения уголовного производства следственным судьей. Дополнительно обоснована необходимость использования категории «локальный предмет доказывания» при определении обстоятельств, подлежащих установлению при решении вопроса о применении мер обеспечения уголовного производства; определен общий локальный предмет доказывания и выделены дополнительные элементы для временного доступа к вещам и документам и временного ограничения в пользовании специальным правом, мер пресечения. Сформулированы правила распределения бремени доказывания и выделена доказательственная презумпция. Проанализирована роль следственного судьи как субъекта доказывания при применении мер обеспечения уголовного производства, указаны недостатки нормативной регламентации его полномочий.

Ключевые слова: следственный судья, досудебное производство, локальный предмет доказывания, бремя доказывания, обязанность доказывания, меры обеспечения уголовного производства.

Hloviuk I. Certain Aspects of Proof in Applying Measures to Ensure Criminal Proceedings by Investigating Judge

Annotation. The article deals with the problem of proof in applying measures to ensure criminal proceedings by investigating judge. The value of category «local fact in proof» when identifying circumstances subjected to determination in deciding the application of measures to ensure criminal proceedings is reasoned; the general local fact in proof as well as additional elements for application of provisional access to items and records, temporary restriction of special right and preventive measures are determined. The rules of distribution of burden of proof are defined and evidentiary presumption is stated. The role of investigating judge as a subject in proof in application of preventive measures is analyzed and drawbacks of normative regulation of his/her responsibility are mentioned.

Key words: investigating judge, pre-trial proceedings, local fact in proof, burden of proof, duty of proof, measures to ensure criminal proceedings.